

סוג הבחינה: א. בגרות לבתי ספר על-יסודיים
ב. בגרות לנבחנים אקסטרניים
מועד הבחינה: קיץ תשע"ה, 2015
מספר השאלון: 134,001107

תנ"ך

יחידת הלימוד הרביעית

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעה וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה פרק אחד ובו שמונה שאלות.
עליך לענות על חמש שאלות. $20 \times 5 = 100$ נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך שלם בלי פירושים, בלי תוספות ובלי תרגום.
מותר להשתמש בתנ"ך שיש בו מפות.
- ד. הוראות מיוחדות: (1) אל תעתיק את השאלה; כתוב את מספרה בלבד.
(2) התרכז בנושא. בסס את דבריך על הכתוב.
- הערה: בקטעים מן התנ"ך השם המפורש בא בצורת ה'.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

ה ש א ל ו ת

ענה על חמש מן השאלות 1-8 (לכל שאלה — 20 נקודות).

1. קרא שיר השירים, א', 9-17; ב', 1-3.

שיר השירים, א', 9-17

ט
י בְּרַכְבִּי פִּרְעָה דְּמִיתִיךָ רַעֲיָתִי: נֶאֱוֹן לְחַיִּיךָ בְּתָרִים צִוְּאָרְךָ
יא בְּחֲרוּזִים: תּוֹרֵי זֶהָב נַעֲשֶׂה-לָּךְ עִם נִקְדּוֹת הַכֶּסֶף: עַד-
יב שֶׁהַמֶּלֶךְ בְּמִסְבּוֹ נָרְדִי נִתַּן רִיחוֹ: צִרּוֹר הַמִּדּוּדִי לִי בֵּין שְׂדֵי
יד יָלִין: אֲשַׁבֵּל הַפֶּפֶר וְדוּדִי לִי בִּכְרָמִי עֵין גִּדִּי: הַנֶּךְ
טו יָפָה רַעֲיָתִי הַנֶּךְ יָפָה עֵינֶיךָ יוֹנִים: הַנֶּךְ יָפָה דוּדִי אֶף נָעִים
זי אֶף-עֲרֻשָּׁנו רַעֲנָנָה: קָדוֹת בְּתִינוּ אֲרָזִים רַחֲיִטְנו בְּרוֹתִים: רַהֲיִטְנו

שיר השירים, ב', 1-3

א אֲנִי חֲבַצֶּלֶת הַשָּׂדֶן שׁוֹשַׁנַּת הָעֲמָקִים: בְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחֹזְחִים
ב בֵּין רַעֲיָתִי בֵּין הַבָּנוֹת: כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר בֵּין דוּדֵי בֵּין
הַבָּנִים בָּצֵל חֲמֹדֶתִי וְיִשְׁבֹּתִי וּפְרִיז מְתוֹק לְחֹכִי:

א. פרשנים מודרניים אחדים סוברים שבקטע שלפניך מפרק א' נרמזת חתונה.

ציין מן הקטע הזה שני רמזים לחיזוק דעה זו, והסבר אותם. (6 נקודות)

ב. (1) קרא שיר השירים, א', 9-15 שלפניך.

בקטע זה הדוד מחמיא לרעייתו באמצעות דימויים מעולם בעלי החיים.

ציין שתי דוגמאות למחמאות אלה, והסבר כיצד כל אחת מהן מחמיאה לרעה.

(7 נקודות)

(2) קרא את שני הקטעים שלפניך.

בקטעים אלה הרעה מחמיאה לדודה באמצעות דימויים מעולם הצומח.

ציין דוגמה אחת מכל קטע למחמאות אלה, והסבר כיצד כל אחת מהן מחמיאה לדוד.

(7 נקודות)

2. קרא שיר השירים, ח', 6-10.

1 שִׁימֵנִי כַחֲוָתֶם
 2 עַל-לֶבֶךְ כַּחֲוָתֶם עַל-זִדְוֹנֶךָ כִּי-עָזָה כַּמָּוֶת אֶהְבֶּה קֶשֶׁה
 3 כְּשֶׁאוֹל קִנְיָאָה רִשְׁפִּיָּה רִשְׁפִּי אִשׁ שְׁלֵקֶתִיָּה: מִיָּם רַבִּים לֹא
 4 יוֹכְלוּ לִכְבוֹת אֶת-הָאֶהֱבָה וְנִהְרֹת לֹא יִשְׁטָפוּהָ אִם-יִתֵּן אִישׁ
 5 אֶת-כָּל-הָיֹן בֵּיתוֹ בְּאֶהְבָּה בּוֹז יְבוֹזוּ לוֹ: אַחֲוֹת
 6 לָנוּ קִטְנָה וְשָׂדִים אֵין לָהּ מִה-נַעֲשֶׂה לְאַחֲוָתֵנוּ בַּיּוֹם שְׂדֵדְבָר-
 7 בָּהּ: אִם-חֹמָה הִיא נִבְנָה עָלֶיהָ טִירַת כֶּסֶף וְאִם-דָּלַת הִיא
 8 נִצּוֹר עָלֶיהָ לֹחַת אֶרֶז: אֲנִי חֹמָה וְשָׂדִי כַּמְגִדְלוֹת אֲזִי הֵייתִי
 9 בְּעֵינָיו כְּמוֹצֵאת שָׁלוֹם:

א. קרא פסוקים 6-7 בקטע שלפניך.

קרא גם את השורות האלה משיר אהבה מצרי:

מי יתנני חותמה הקטן

השומר את אצבעה!

הייתי רואה את אהבתה

יום ביומו

והייתי אני השובה את לבבה

(מ' פוקס, שירי דודים ממצרים העתיקה)

(1) מהו החפץ הנזכר בשני הקטעים האלה, ולמה הוא שימש? (6 נקודות)

(2) מה מסמל החפץ שתיארת בתת-סעיף (1) בשני הקטעים שלפניך?

הסבר את דבריך.

(6 נקודות)

ב. קרא פסוקים 8-10 בקטע שלפניך.

בפסוקים אלה האחות קוראת תיגר על המנהגים של החברה הפטריארכלית.

הסבר טענה זו. בסס את דבריך על הכתוב. (8 נקודות)

ובעז

א

עלה השער וישב שם והנה הגאל עבר אשר דבר-בעז
 ב ויאמר סודה שבה פה פלני אלמני ויסר וישב: ויקח עשרה
 ג אנשים מזקני העיר ויאמר שבו פה וישבו: ויאמר לגאל
 חלקת השדה אשר לאחינו לאלימלך מכרה נעמי השבה
 ד משדה מואב: ואני אמרתי אגלה אונך לאמר קנה נגד
 ה יושבים ונגד זקני עמי אסתגאל גאל ואסלא וגאל הגידה
 לי ואדע כי אין זולתך לגאול ואנכי אחריך ויאמר אנכי
 ה אגאל: ויאמר בעז ביום-קנותך השדה מיד נעמי ומאת
 רות המואביה אשת-המת קניתי להקים שם-המת על-
 ו נחלתו: ויאמר הגאל לא אוכל לגאול-לי פן-אשחית את-
 ז נחלתי גאל-לך אתה את-גאולתי כי לא-אוכל לגאל: וזאת
 ח לפנים בישראל על-הגאולה ועל-התמורה לקים כל-דבר
 ט שלף איש נעלו ונתן לרעהו וזאת התעודה בישראל: ויאמר
 ט הגאל לבעז קנה-לך וישלף נעלו: ויאמר בעז לזקנים וכל-
 י העם עדים אתם היום כי קניתי את-כל-אשר לאלימלך
 י ואת כל-אשר לכליון ומחלון מיד נעמי: וגם את-דות
 המואביה אשת מחלון קניתי לי לאשה להקים שם-המת על-
 יא נחלתו ולא-יכרת שם-המת מעם אחיו ומשער מקומו עדים
 אתם היום: ויאמרו כל-העם אשר-בשער והזקנים עדים יתן
 ה את-האשה הבאה אל-ביתך כרחל וכלאה אשר בנו
 שתיהם את-בית ישראל ועשה-חיל באפדתה וקרא-שם בבית
 יב לחם: והי ביתך כבית פרוץ אשר-ילדה תמר ליהודה מן
 יג הודע אשר יתן ה' לך מן-הנערה הזאת: ויקח בעז את-דות
 ותיהללו לאשה ויבא אליה ויתן ה' לה הריון ותלד בן:
 יד ותאמרנה הנשים אל-נעמי ברוך ה' אשר לא השבית לך
 טו גאל היום ויקרא שמו בישראל: והיה לך למשיב נפש
 ולכלכל את-שיבתך כי כלתך אשר-אהבתך ילדתו אשר-היא
 טז טובה לך משבעה בנים: ותקח נעמי את-הילד ותשתהו
 ז בחיקה ותיהללו לאמנת: ותקראנה לו השכנות שם לאמר
 ילד-בן לנעמי ותקראנה שמו עובד הוא אביישי אבי-דוד:

קניתי
לגאל-

א. קרא פסוקים 1-10 בקטע שלפניך.

(1) כיצד בעז גורם לגואל לחזור בו מכוונתו לגאול את שדה אלימלך? בסס את דבריך

על הכתוב. (3 נקודות)

(2) ציין מפסוקים אלה שתי דרכים שבהן ניתן תוקף חוקי לגאולה שבעז גואל.

(4 נקודות)

ב. קרא גם **דברים**, כ"ג, 4-7.

בקטע **מרות** שלפניך נאמר פעמיים שרות היא מואביה.

(1) מה מצווה החוק ב**דברים**, כ"ג, 4-7 בנוגע למואבים? (6 נקודות)

(2) בפסוקים 11-17 בקטע **מרות** שלפניך מתואר מצב העומד בסתירה להוראות

החוק ב**דברים**.

הבא שתי ראיות מן הכתוב לביסוס טענה זו. (7 נקודות)

/המשך בעמוד 6/

4. קרא איכה, ד', 3-10, 19-20.

איכה, ד', 3-10

ג
 הִינִיקוּ גִּוְרֵיהֶן בַּת־עַמִּי לְאֶכָזֹר כִּי עָנִים בַּמִּדְבָּר: דָּבַק לְשׁוֹן
 יוֹנֵק אֶל־חֻפוֹ בַּצִּמָּא עוֹלָלִים שָׁאֲלוּ לֶחֶם פֶּדֶשׁ אֵין לָהֶם:
 ה האֲכָלִים לַמַּעֲדָנִים נִשְׁמוּ בַחוּצוֹת הָאֲמָנִים עָלֵי תוֹלַע חֲבָקוּ
 ו אֲשַׁפְּתוֹת: וַיִּגְדֵּל עֵץ בַּת־עַמִּי מִחֻטָּאת סֶדֶם הִתְפַּכָּה כְּמוֹ־
 ז רֶגֶע וְלֹא־חָלוּ בָּהּ יָדַיִם: זָכוּ נְזִירֶיהָ מִשְׁלַג צָחוּ מִחֻלָּב אֲדָמוֹ
 ח עָצַם מִפְּנֵינִים סִפִּיר גִּזְרָתָם: חֲשַׁךְ מִשְׁחֹר תֵּאֲרֹם לֹא נָכְרוּ
 ט בַּחוּצוֹת צָפַד עוֹרֶם עַל־עַצְמָם יָבֵשׁ הָיָה כַּעֵץ: טוֹבִים הָיוּ
 חֲלִיל־חֶרֶב מִחֲלָלִי רָעַב שֶׁהֵם יָזְכוּ מִדְּקָרִים מִתְּנוּבוֹת שְׂדֵי:
 י יָדֵי נָשִׁים רַחֲמָנוּת בְּשָׁלוּ יִלְדֵיהֶן הָיוּ לְבָרוֹת לָמוֹ בְּשֹׁבֵר
 בַּת־עַמִּי:

איכה, ד', 19-20

יט
 קָלִים הָיוּ רִדְפֵינוּ מִנִּשְׂרֵי
 כ שָׁמַיִם עַל־הַהָרִים דָּלְקָנוּ בַּמִּדְבָּר אָרְבוּ לָנוּ: רוּחַ אִפְּינוּ מִשִּׁיחַ
 הַנֶּלְכָד בְּשַׁחֲיוֹתֵם אֲשֶׁר אֲמָרְנוּ בְּצִלוֹ נַחִיָּה בְּגוֹיִם:

א. קרא פסוקים 3-5 שלפניך. בפסוקים מתוארת מצוקה קשה.

(1) אילו בעלי חיים מוזכרים בפסוק 3? (4 נקודות)

(2) הסבר כיצד ההשוואה של האימהות ל**כל אחד** מבעלי חיים אלה מדגישה את המצוקה

המתוארת בקטע. (8 נקודות)

ב. קרא פסוקים 19-20 שלפניך וגם **מלכים ב**, כ"ה, 4-7.

(1) איזה מאורע שאירע בזמן כיבוש ירושלים נזכר בשני המקורות? הסבר, ובסס את

דבריך על הכתוב. (5 נקודות)

(2) בתיאור המאורע באיכה, ד', 19 משתמשים בדימוי הנשר.

הסבר כיצד דימוי זה מעצים את התיאור בקטע זה. (3 נקודות)

שים לב: המשך הבחינה בעמוד 8.

5. קרא קהלת, ג', 15-1.

קהלת, ג', 15-1

א	לְכָל זְמַן וְעֵת לְכָל-חַפֵּץ תַּחַת הַשָּׁמַיִם:	
ב	וְעֵת לָמוֹת	עֵת לָלֶדֶת
	וְעֵת לַעֲקוֹר נְטוּעַ:	עֵת לְטַעַת
	וְעֵת לְרְפּוֹא	עֵת לְהִרְוֹג
	וְעֵת לִבְנוֹת:	עֵת לְפָרוֹץ
	וְעֵת לְשִׁחּוֹק	עֵת לִבְכוֹת
	וְעֵת רִקּוֹד:	עֵת סִפּוֹד
	וְעֵת כְּנוּס אֲבָנִים	עֵת לְהַשְׁלִיךְ אֲבָנִים
	וְעֵת לְרַחֵק מִחֶבֶק:	עֵת לְחִבּוֹק
	וְעֵת לְאַבֵּד	עֵת לְבַקֵּשׁ
	וְעֵת לְהַשְׁלִיךְ:	עֵת לְשָׁמֹד
	וְעֵת לְתַפּוֹד	עֵת לְקִרְוֶעַ
	וְעֵת לְדַבֵּר:	עֵת לְחִשּׁוֹת
	וְעֵת לְשֹׂא	עֵת לְאַהֲבַ
	וְעֵת שְׁלוֹם:	עֵת מִלְחָמָה
ט	מִה־יִּתְרוֹן הָעוֹשֶׂה בְּאֲשֶׁר הוּא עֹמֵל: רְאִיתִי אֶת-הָעֶנְיָן אֲשֶׁר	
יא	נָתַן אֱלֹהִים לִבְנֵי הָאָדָם לַעֲנוֹת בּוֹ: אֶת-הַכֹּל עֹשֶׂה יָפֶה	
	בַּעֲתוֹ גַּם אֶת-הָעֹלָם נָתַן בְּלִבָּם מִבְּלִי אֲשֶׁר לֹא-יִמָּצֵא	
	הָאָדָם אֶת-הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר-עֹשֶׂה הָאֱלֹהִים מִרָאשׁ וְעַד-סוֹף:	
יב	יָדַעְתִּי כִּי אֵין טוֹב בָּם כִּי אִם-לְשִׂמּוֹחַ וּלְעִשּׂוֹת טוֹב בַּחַיּוֹ:	
יג	וְגַם כָּל-הָאָדָם שְׂיֹאכֵל וְשָׂתָה וְרָאָה טוֹב בְּכָל-עֲמָלוֹ מִתַּת	
יד	אֱלֹהִים הִיא: וְיָדַעְתִּי כִּי כָל-אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה	
	לְעוֹלָם עָלָיו אֵין לְהוֹסִיף וּמִמֶּנּוּ אֵין לְגָרוֹעַ וְהָאֱלֹהִים עֹשֶׂה	
טו	שִׂירָאוֹ מִלִּפְנֵינוּ: מִה־שָׁהִיָּה כָּבֵד הוּא וְאֲשֶׁר לִהְיוֹת כָּבֵד הִיא	
	וְהָאֱלֹהִים יִבְקֹשׁ אֶת-נִרְדָּף:	

א. (1) הסבר כיצד הנאמר בפסוקים 1-8 מוביל למסקנה שבפסוק 9. (7 נקודות)

(2) את המסר בפסוקים 1-8 אפשר להבין באופן אופטימי. הסבר קביעה זו.

(5 נקודות)

ב. קרא פסוקים 10-15 בקטע שלפניך.

יש הסוברים כי הנימה של קהלת בקטע זה היא אופטימית.

הבא מן הפסוקים האלה שתי ראיות התומכות בסברה זו. הסבר את דבריך. (8 נקודות)

/המשך בעמוד 10/

6. קרא קהלת, י"ב.

א וזכר את בוראיו בימי בחורתי עד אשר לא יבא
 ב ימי הרעה והגיעו שנים אשר תאמר אין לי בהם חפץ: עד
 אשר לא תחשך השמש והאור והירח והכוכבים ושב
 ג העבים אחר הגשם: ביום שיזעו שמרי הבית והתענות
 אנשי החיל ובטלו הטחנות כי מעטו וחשכו הראות בארבות:
 ד וסגרו דלתים בשוק בשפל קול הטחנה ויקום לקול הצפור
 ה וישחו כל-בנות השיר: גם מגבה ייראו ותחתתים בדרך
 וינאץ השקד ויסתכל החגב ותפר האביונה כיהלך האדם
 ו אל-בית עולמו וסבבו בשוק הסופדים: עד אשר לא-ירחק
 חבל הפספס ותדן גלת הזהב ותשבר כד על-המפוע ונרץ
 ז הגלגל אל-הבור: וישב העפר על-הארץ כשהיה והרוח
 ח תשוב אל-האלהים אשר נתנה: הבל הבלים אמר הקהלת
 ט הכל הבל: ויתר שהיה קהלת חכם עוד למד-דעת את-
 י העם ואין וחקר תקן משלים הרבה: בקש קהלת למצא
 יא דברי-חפץ וכתוב ישר דברי אמת: דברי חכמים בדרבנות
 יב וכמשמרות נטועים בעלי אספות נתנו מדעה אחד: ויתר
 מהמה בני הזהר עשות ספרים הרבה אין קץ ולהג הרבה
 יג יגעת בשר: סוף דבר הכל נשמע את-האלהים ירא ואת-
 יד מצותיו שמור כיונה כל-האדם: כי את-כל-מעשה האלהים
 יבא במשפט על כל-נעלם אם-טוב ואם-רע:

ירחק

א. קרא פסוקים 1-8 בפרק שלפניך.

בפסוקים 2-7 מתואר תהליך של דעיכת הגוף. הסבר את המסר העולה מתהליך זה לפי פסוק 1 ולפי פסוק 8 בקטע שלפניך. (8 נקודות)

ב. קרא פסוקים 9-14 בפרק שלפניך.

(1) יש הטוענים שפסוקים אלה הם תוספת על דברי קהלת.

הבא מפסוקים אלה שתי ראיות המבססות טענה זו, והסבר אותן. (6 נקודות)

(2) קרא גם **קהלת**, י"א, 9.

האם לדעתך פסוק זה מַאֲשֵׁשׁ או מַפְרִיךְ את הטענה המובאת בתת-סעיף (1)? נמק. (6 נקודות)

/המשך בעמוד 12/

7. קרא אסתר, ב', 17-1.

א אחר הדברים האלה כִּשְׁךְ חֶמֶת הַמֶּלֶךְ
אֲחִשְׁדּוּרֶשׁ זָכַר אֶת־זִשְׁתִּי וְאֶת אֲשֶׁר־עָשָׂתָה וְאֶת אֲשֶׁר־נִגְזַר
ב עליה: וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי־הַמֶּלֶךְ מִשְׁרָתוֹ יִבְקֹשׁוּ לַמֶּלֶךְ נַעֲרוֹת
ג בְּתוּלוֹת טוֹבוֹת מְרֹאֶה: וַיִּפְקֹד הַמֶּלֶךְ פְּקִידִים בְּכָל־מְדִינֹת
מַלְכוּתוֹ וַיִּקְבְּצוּ אֶת־כָּל־נַעֲרֹת־בְּתוּלָה טוֹבֹת מְרֹאֶה אֶל־
שׁוֹשַׁן הַבֵּיֶרֶה אֶל־בֵּית הַנָּשִׁים אֶל־יָד הַגָּא סֵרִים הַמֶּלֶךְ
ד שֹׁמֵר הַנָּשִׁים וְנָתַן תַּמְרוּקִיָּהן: וְהַנַּעֲרָה אֲשֶׁר תֵּיטֵב בְּעֵינֵי
הַמֶּלֶךְ תִּמְלֹךְ תַּחַת וְשֵׁתִי וַיֵּיטֵב הַדָּבָר בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וַיַּעַשׂ
ה כֵּן: אִישׁ יְהוּדִי הָיָה בְּשׁוֹשַׁן הַבֵּיֶרֶה וּשְׁמוֹ
ו מֶרְדֳּכָי בֶּן יָאִיר בֶּן־שִׁמְעִי בֶן־קִישׁ אִישׁ יְמִינִי: אֲשֶׁר הִגְלָה
מִירוּשָׁלַיִם עַם־הַגָּלָה אֲשֶׁר הִגְלָתָה עִם יְכָנִיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה
ז אֲשֶׁר הִגְלָה נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל: וַיְהִי אִמָּן אֶת־הַדֹּפָה
הָיָה אֶסְתֵּר בַּת־דָּדּוּ כִּי אֵין לָהּ אָב וְהַנַּעֲרָה יַפֹּת־
תָּאֵר וְטוֹבֹת מְרֹאֶה וּבְמוֹת אֲבִיהָ וְאִמָּהּ לָקַחָהּ מֶרְדֳּכָי לֹו
ח לְבַת: וַיְהִי בַּהֲשָׁמַע דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ וּבַהֲקַבֵּץ נַעֲרוֹת רַבּוֹת
אֶל־שׁוֹשַׁן הַבֵּיֶרֶה אֶל־יָד הַגָּי וּתְלַקַּח אֶסְתֵּר אֶל־בֵּית הַמֶּלֶךְ
ט אֶל־יָד הַגָּי שֹׁמֵר הַנָּשִׁים: וַתֵּיטֵב הַנַּעֲרָה בְּעֵינֶי וַתִּשָּׂא חֶסֶד
לְפָנָיו וַיְבַהֵל אֶת־תַּמְרוּקִיָּה וְאֶת־מְנוּתָהּ לְתֵת לָהּ וְאֶת
שְׁבַע הַנַּעֲרוֹת הָרְאִיוֹת לְתֵת־לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁנֶה וְאֶת־
י נַעֲרוֹתֶיהָ לְטוֹב בֵּית הַנָּשִׁים: לֹא־הִגִּידָה אֶסְתֵּר אֶת־עַמָּהּ
א וְאֶת־מּוֹלַדְתָּהּ כִּי מֶרְדֳּכָי צִוָּה עָלֶיהָ אֲשֶׁר לֹא־תִגִּיד: וּבְכָל־
יּוֹם וַיּוֹם מֶרְדֳּכָי מִתְּהַלֵּךְ לִפְנֵי חֹצֵר בֵּית־הַנָּשִׁים לָדַעַת אֶת־
יב שְׁלוֹם אֶסְתֵּר וּמַה־יַּעֲשֶׂה בָּהּ: וּבַהֲגִיעַ תֵּרָ נַעֲרָה וְנַעֲרָה
לְבֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲחִשְׁדּוּרֶשׁ מִקֵּץ הַיּוֹת לָהּ בְּדַת הַנָּשִׁים
שְׁנַיִם עָשָׂר חֹדֶשׁ כִּי בֵן יִמְלֹאוּ יְמֵי מְרוּקִיָּהן שִׁשָּׁה חֳדָשִׁים
בְּשָׁמֶן הַמֹּר וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים בְּבִשְׁמִים וּבִתְמָרוֹקֵי הַנָּשִׁים:
יג וּבַיּוֹם הַנַּעֲרָה בָּאָה אֶל־הַמֶּלֶךְ אֶת כָּל־אֲשֶׁר תֹּאמַר יִנָּתֵן לָהּ
יד לְבֹא עִמָּהּ מִבֵּית הַנָּשִׁים עַד־בֵּית הַמֶּלֶךְ: בָּעֶרֶב הָיָה בָּאָה
וּבִפְקֹד הָיָה שָׁבָה אֶל־בֵּית הַנָּשִׁים שְׁנֵי אֶל־יָד שְׁעִשְׁגֹו סֵרִים
הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַפִּילִגְשִׁים לֹא־תָבֹא עוֹד אֶל־הַמֶּלֶךְ כִּי אִם־

טו חָפֵץ בָּהּ הַמֶּלֶךְ וְנִקְדָּאָה בָּשֵׁם: וּבִהְגִּיעַ תֵּדָאֲסִתָּר בֵּית־
 אָבִיחֵיל וְדָד מְרִדְכִי אֲשֶׁר לָקַח־לוֹ לְבֵית לְבֹאֵא אֶל־הַמֶּלֶךְ
 לֹא בִקְשָׁה דְּבָר כִּי אִם אֶת־אֲשֶׁר יֹאמַר הִגִּי סֵרִיס־הַמֶּלֶךְ
 טז שִׁמְרֵי הַנָּשִׁים וְתִהְיֶינָה אֲסִתָּר נִשְׂאֶת חֵן בְּעֵינֵי כָל־דָּאִיָּה: וְתִלְקַח
 אֲסִתָּר אֶל־הַמֶּלֶךְ אַחֲשֻׁרוּשׁ אֶל־בֵּית מַלְכוּתוֹ בְּחֹדֶשׁ
 יז הָעֲשִׂירִי הוּא־חֹדֶשׁ טִבָּת בְּשַׁנַּת־שִׁבְעַ לְמַלְכוּתוֹ: וַיֹּאדָּב
 הַמֶּלֶךְ אֶת־אֲסִתָּר מִכָּל־הַנָּשִׁים וְתִשְׂאֶחֶן וְחֹסֶד לִפְנֵי מֶלֶךְ־
 הַבְּתוּלוֹת וַיִּשֶׂם כְּתֹד־מַלְכוּת בְּרֹאשָׁהּ וַיְמַלִּכָהּ תַּחַת וְשֵׁתִי:

א. קרא פסוק 3 בקטע שלפניך וגם **בראשית**, מ"א, 34-36.

ההשוואה בין אחשוורוש לפרעה בפסוקים אלה מעמידה את אחשוורוש באור מגוחך.

הסבר קביעה זו. (10 נקודות)

ב. בפסוקים 9-17 מתוארות ההכנות לקראת פגישת הנערות עם המלך.

(1) על פי הכתוב, מה הייתה המטרה של הכנות אלה? (4 נקודות)

(2) קרא פסוק 13 ופסוק 15 בקטע שלפניך.

מה אפשר ללמוד על אסתר מן המסופר בשני פסוקים אלה? בסס את דבריך

על הכתוב. (6 נקודות)

8. קרא אסתר, ד', 1-8.

אסתר, ד', 1-8

א ומרדכי
ידע את-כל-אשר נעשה ויקרע מרדכי את-בגדיו וילבש
ב שק ואפר ויצא בתוך העיר ויזעק ויעקב גדולה ומרה: ויבוא
עד לפני שער-המלך כי אין לבוא אל-שער המלך בלבוש
ג שק: ובכל-מדינה ומדינה מקום אשר דבר-המלך ודתו
מגיע אבל גדול ליהודים וצום ובכי ומספד שק ואפר יצע
ד לרבים: ותבואינה נערות אסתר וסריסה ויגידו לה
ותתחלחל המלכה מאד ותשלח בגדים להלביש את-
ה מרדכי ולהסיר שקו מעליו ולא קבל: ותקרא אסתר להתך
מסריסי המלך אשר העמיד לפניו ותצוהו על-מרדכי לדעת
ו מה-זה ועל-מה-זה: ויצא התך אל-מרדכי אל-רחוב העיר
ז אשר לפני שער-המלך: ויגדלו מרדכי את כל-אשר קרהו
ואת פרשת הפסך אשר אמר המן לשקול על-גנוי המלך
ח ביהודיים לאבדם: ואת-פתשגן כתב-הדת אשר-נתן בשושן
להשמידם נתן לו להראות את-אסתר ולהגיד לה ולצוות
עליה לבוא אל-המלך להתחנן לו ולבקש מלפניו על-
עמה:

אסתר, ד', 14

יד כי אם-החרש תחרישי בעת הזאת רוח והצלה
יעמוד ליהודים ממקום אחד ואת ובית-אביך תאבדו ומי
יודע אם-לעת כזאת הגעת למלכות:

- א. (1)** אלוהים נוכח ונעדר בפרק זה יותר מכול.
(א' ברלין, **מקרא לישראל**, "אסתר")
- הסבר כיצד באה לידי ביטוי ההיעדרות של אלוהים. בסס את דבריך על פסוקים 1-8 שלפניך. (8 נקודות)
- (2)** כיצד נרמזת הנוכחות של אלוהים בדברי מרדכי בפסוק 14 שלפניך? הסבר. (6 נקודות)
- ב.** קרא גם **אסתר**, ו', 1-4.
- יש הטוענים שבפסוקים אלה ניכרת פעולתו של אלוהים "מאחורי הקלעים".
הסבר טענה זו, ובסס אותה על הכתוב. (6 נקודות)

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך